

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ศึกษาบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

- 1.1 ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาของโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในจังหวัดขอนแก่น อุรธานี หนองคาย สกลนคร เลย อุบลราชธานี นครพนม มุกดาหาร สุรินทร์ บุรีรัมย์ และศรีสะเกษ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 110 คน
- 1.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประจำจังหวัดขนาดใหญ่ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในจังหวัด ขอนแก่น อุรธานี หนองคาย สกลนคร เลย อุบลราชธานี นครพนม มุกดาหาร สุรินทร์ บุรีรัมย์ และศรีสะเกษ จำนวนประชากรทั้งสิ้น 7,350 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยเปิดตารางของเครชีและมอร์แกน(บุญชม ศรีสะอาด, 2541) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,650 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการซึ่งใช้เป็นสถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

ชื่อจังหวัด	ชื่อโรงเรียน	จำนวนครู	จำนวนนักเรียน
1. ขอนแก่น	แก่นนครวิทยาลัย	10	150
2. นครพนม	ปิยราชาลัย	10	150
3. บุรีรัมย์	บุรีรัมย์พิทยาคม	10	150
4. มุกดาหาร	มุกดาหาร	10	150
5. เลย	เลยพิทยาคม	10	150
6. ศรีสะเกษ	ศรีสะเกษพิทยาคม	10	150
7. สกลนคร	สกลราชวิทยาการ	10	150
8. สุรินทร์	สุรวิทยาการ	10	150
9. หนองคาย	ปทุมเทพวิทยาการ	10	150
10. อุรธานี	อุครพิทยานุกูล	10	150
11. อุบลราชธานี	เบญจम्मหาราช	10	150
รวม	11 โรงเรียน	110	1,650

2. การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

2.1 การสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาที่จะสร้างแบบสอบถามทั้งแบบตรวจสอบรายละเอียด (Check List) และแบบสอบถามชนิดประมาณค่า (Rating Scale) แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) ครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนจามแก่นนคร โรงเรียนกัลยาณวัตรและโรงเรียนนครขอนแก่น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2.1.3 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปหาคุณภาพของเครื่องมือการหาคุณภาพของเครื่องมือใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเพื่อหาความสัมพันธ์รายข้อและผลรวมของแบบสอบถาม ส่วนหาความเชื่อมั่นใช้การวิเคราะห์ค่าแอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของคอนบาค (Conbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2539)

2.1.4 นำแบบสอบถามไปปรับปรุงเรื่องภาษา และแก้ไขตามผลการวิเคราะห์คุณภาพและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

2.2 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1) การหาความเชื่อถือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบกับครูครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา จำนวน 40 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 50 คน โดยหาค่าประสิทธิภาพของเครื่องมือจากสูตร Cronbach (Coefficient Alpha) (วิเชียร เกตุสิงห์, 2530) ดังนี้

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum V_i}{V_t} \right)$$

เมื่อ α คือ ความเชื่อถือได้

n คือ จำนวนข้อคำถาม

V_i คือ ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อคำถาม

V_t คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

จากการคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window พบว่าแบบสอบถามบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยสำหรับครู 3 ด้าน คือ ด้านการยอมรับได้ค่าความเชื่อถือเท่ากับ 0.8932 ด้านสามัคคีธรรมได้ค่าความเชื่อถือเท่ากับ 0.8561 ด้านปัญญารธรรมได้ค่าความเชื่อถือเท่ากับ 0.8643 และทั้งฉบับได้ค่าความเชื่อถือเท่ากับ 0.9048 และแบบสอบถามบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยสำหรับนักเรียน 3 ด้าน คือ ด้านการยอมรับได้ค่าความเชื่อถือเท่ากับ 0.8963 ด้านสามัคคีธรรมได้ค่าความเชื่อถือเท่ากับ 0.8727 ด้านปัญญารธรรมได้ค่าความเชื่อถือเท่ากับ 0.8777 และทั้งฉบับได้ค่าความเชื่อถือเท่ากับ 0.9143

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด

3.1 แบบสอบถามบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านวัฒนธรรม การเมืองแบบประชาธิปไตยสำหรับครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ(Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเป็นข้อความที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่ สอดคล้องกับการพัฒนาด้านวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ แบบสอบถามมีทั้งหมด 45 ข้อ ประกอบด้วย

1. ด้านการยอมรับ ประกอบด้วยข้อที่ 1-15
2. ด้านสามัคคีธรรม ประกอบด้วยข้อที่ 16-30
3. ด้านปัญญาธรรม ประกอบด้วยข้อที่ 31-45

3.2 แบบสอบถามบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านวัฒนธรรม การเมืองแบบประชาธิปไตยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบสำรวจรายการ(Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเป็นข้อความที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่ สอดคล้องกับการพัฒนาด้านวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ แบบสอบถามมีทั้งหมด 40 ข้อ ประกอบด้วย

1. ด้านการยอมรับ ประกอบด้วยข้อที่ 1-14
2. ด้านสามัคคีธรรม ประกอบด้วยข้อที่ 15-27
3. ด้านปัญญาธรรม ประกอบด้วยข้อที่ 28-40

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มประชากรที่เป็นครูและนักเรียนด้วยตนเอง ในเดือนสิงหาคม 2549

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ (เพศ) ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำมาหาค่าร้อยละ (%)

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เสนอข้อมูลเป็น ตารางประกอบความเรียง

6. การวัดตัวแปรและการแปลความหมาย

การวัดตัวแปรมีเกณฑ์ตรวจให้คะแนน ดังนี้

6.1 ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 1 หาค่าความถี่และค่าร้อยละ

6.2 ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยกำหนดน้ำหนักระดับความต้องการไว้ดังนี้คือ

ระดับมากที่สุด	ให้น้ำหนักเป็น	5
ระดับมาก	ให้น้ำหนักเป็น	4
ระดับปานกลาง	ให้น้ำหนักเป็น	3
ระดับน้อย	ให้น้ำหนักเป็น	2
ระดับน้อยที่สุด	ให้น้ำหนักเป็น	1

6.3 การศึกษาบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย สอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา และผู้เรียนว่าครูผู้สอนได้แสดงออกถึงบุคลิกภาพความเป็นประชาธิปไตยในห้องเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วนำผลมาแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
4.51- 5.00	มากที่สุด
3.51- 4.50	มาก
2.51- 3.50	ปานกลาง
1.51- 2.50	น้อย
1.00- 1.50	น้อยที่สุด

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ สถิติที่ใช้ประกอบด้วย(จามนิตย์ ชาติทอง, 2533)

7.1 ร้อยละ หาค่าร้อยละของข้อมูลสถานภาพส่วนตัว

ร้อยละ = $\frac{\text{ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ}}{\text{จำนวนความถี่ทั้งหมด}}$

7.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย ใช้สูตร $\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$

- $\bar{x}$ = ค่าคะแนนเฉลี่ย
- $\sum x$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
- N = จำนวนคะแนนในกลุ่ม

7.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร $S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{x})^2}{N-1}}$

S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X = คะแนนแต่ละตัว

$\bar{x}$ = ค่าคะแนนเฉลี่ย

N = จำนวนคะแนนในกลุ่ม

Σ = ผลรวม